

## **KÚRIA**

*Bhar.I.1047/2015/5. szám*

*A Kúria Budapesten, a 2015. év szeptember hó 29. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő*

### **v é g z é s t :**

*Az életveszélyt okozó testi sértés büntette és más bűncselekmények miatt folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Ítéltábla 5.Bf.291/2014/16. számú ítélete ellen bejelentett másodfellebbezést elutasítja.*

*A harmadfokú eljárásban felmerült 6.350 (hatezer-háromszázötven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.*

### **I n d o k o l á s**

*A Fővárosi Törvényszék a 2014. június 23. napján kihirdetett 17.B.1735/2013/37. számú ítéletében a vádlottat bűnösnek mondta ki rablás büntettében [Btk. 365. § (1)-(2) bekezdés és (3) bekezdés b) pont], testi sértés büntettében [Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés első fordulat], garázdaság büntettében [Btk. 339. § (1) bekezdés és (2) bekezdés d) pont], garázdaság vétségében [Btk. 339. § (1) bekezdés], lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés és (2) bekezdés második fordulat bc) pont], és lopás vétségének kísérletében [Btk. 370. § (1) bekezdés és (2) bekezdés második fordulat bd) pont]. Ezért öt halmazati büntetésül hat év börtönbüntetésre és hat év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra. A bíróság rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről, valamint a bűnügyi költség viseléséről.*

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész **a** vádlott terhére a büntetés súlyosításáért, a vádlott és védője a büntetés enyhítése érdekében fellebbezést jelentettek be.

A bejelentett fellebbezésekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a 2015. május 20. napján tartott nyilvános ülésen meghozott 5.Bf.291/2014/16. számú ítéletével az elsőfokú határozatot felülbírált, és azt megváltoztatva a vádlottat a garázdaság büntette [Btk. 339. § (1) bekezdés és (2) bekezdés d) pont] miatt ellene emelt vád alól felmentette, és vele szemben a garázdaság szabálysértése miatti eljárást megszüntette. A lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés és (2) bekezdés - helyesen - bb) pontja] tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és e cselekmény miatt az eljárást - törvényes vád hiányában - megszüntette. A lopás vétsége kísérleteként megjelölt cselekmény minősítését a Btk. 370. § (1) bekezdés és (2) bekezdés bc) pontjának jelölte meg.

A vádlott szabadságvesztés büntetését öt évre, a közügyektől eltiltást ugyancsak öt évre enyhítette. Az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a vádlott által előzetes letartóztatásban töltött időt a szabadságvesztésbe beszámította, és rendelkezett a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viseléséről. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal, hogy a rendelkező részből az egyes bűncselekményeket követően a tényállási pontok feltüntetését és a tárgyalás folytatólágosságára utalást mellőzte.

A másodfokú bíróság ítélete ellen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség [BF.931/2013/15-I. számon] a vádlott terhére a garázdaság büntette alóli részfelmentés miatt, felfegyverkezve elkövetett önbíráskodás büntettségében [Btk. 368. § (1) bekezdés (2) bekezdés b) pontja] bűnösség megállapítása és a büntetés súlyosítása miatt jelentett be fellebbezést.

Ennek indokaként előadta, hogy a tényállás 3. pontját illetően a garázdaság büntettségével összefüggésben hozott felmentő rendelkezés és a garázdaság szabálysértése miatti eljárás megszüntetése során a másodfokú bíróság elmulasztotta megvizsgálni, hogy a vádlott cselekménye más bűncselekmény törvényi tényállását nem valósította-e meg.

A vádlott kerékpárját **a sértett** visszatartotta, így, amikor a vádlott visszatért a helyszínre a meneküléshez szükséges kerékpárért, egy kb. nyolc cm pengehosszúságú kést vett elő, és azzal megfenyegette Szabónét, illetőleg az ott tartózkodó vevőket, hogy „megsúrja őket”. Végül a helyszínről kerékpárral távozott.

Márpedig a vádlott a jogos vagyoni igényének érvényre juttatása érdekében mást fenyegetéssel arra kényszerítette, hogy valamit tegyen (adja vissza a kerékpárját), ezzel megvalósította a Btk. 368. § (1) bekezdésébe ütköző önbíráskodás büntettét, amely a (2) bekezdés b) pontja szerint felfegyverkezve elkövetettnek minősül. E bűncselekmény büntetési tétele két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés. Ezért a halmazati büntetésként kiszabható büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő, amihez képest az alsó határnak megfelelő börtönbüntetés törvénysértően enyhe. Mindemellett a szabadságvesztés törvényes végrehajtási fokozata fegyház [Btk. 37. § (3) bekezdés ad) pont], ezért tévedtek az eljáró bíróságok, amikor a szabadságvesztést börtönben rendelték végrehajtani.

A vádlott az ítéletet tudomásul vette, védőjétől a jognyilatkozat bejelentésére fenntartott három napon belül fellebbezés nem érkezett.

A Legfőbb Ügyészség az ügyész által a vádlott terhére, részbeni felmentése miatt és a büntetés súlyosítása végett bejelentett fellebbezést módosítva tartotta fent (Bf.999/2015.). Indítványozta, hogy a Kúria a Be. 393. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen – az ítélet tábla ítéletét a Be. 398. § (1) és (2) bekezdése alapján változtassa meg: a garázdaság büntette miatti – felmentő rendelkezés mellőzése mellett – e részében a másodfokú ítéletet helyezze hatályon kívül és az eljárást szüntesse meg.

A Legfőbb Ügyészség a módosított fellebbezés indokaként kifejtette, hogy a bizonyítékok értékelésével megállapított tényállás – a 3. pont kivételével – megalapozott és a bűnösségre vont következtetés is okszerű. Kétségtelen, hogy a vádlott nem valósította meg a garázdaság büntettét, ám tévedett az ítélet tábla, amikor elmulasztotta vizsgálni, hogy a vádlott nem valósított-e meg más bűncselekményt.

**A** vádlottat a sértett a rendőrök kiérkezéséig kerékpárja visszatartásával próbálta a helyszínen tartani. A vádlott a menekülés érdekében vette elő a 8 cm pengehosszúságú kését, amellyel hadonászva fenyegette meg a sértettet, hogy megszúrja. Ennek hatására a sértett a kerékpárt elengedte, amivel a vádlott elhajtott.

A vádlott személy elleni erőszakos bűncselekménnyel (testi sértéssel) fenyegette meg a sértettet, ezzel a cselekményével a sértettben komoly félelmet keltett, korábbi szándékától eltérően elengedte a kerékpárt.

Ezzel megvalósította a Btk. 222. § (2) bekezdés a) pontjának első fordulataiba ütköző zaklatás vétségét.

E bűncselekmény miatti büntethetőség feltétele a sértett által előterjesztett magánindítvány [Btk. 231. § (2) bekezdés].

Az ügyben eljáró hatóságok a sértettől - a cselekmény eltérő büntetőjogi értékelése miatt - a magánindítványt nem szerezték be. Ennek pótlására a harmadfokú eljárásban nincs törvényes lehetőség.

A Legfőbb Ügyészség álláspontja szerint e bűncselekménynek a vádlott felelősségre vonása szempontjából nincs jelentősége, a másodfokú ítélet részbeni hatályon kívül helyezése, és az eljárás részbeni megszüntetése indokolt.

Emellett indítványozta a szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás tartamának súlyosítását és azt, hogy a Kúria a szabadságvesztést [a Btk. 37. § (2) bekezdésének felhívása helyett] a Btk. 37. § (3) bekezdés a) pontjának ad) alpontja alkalmazásával fegyházban rendelje végrehajtani.

A Legfőbb Ügyészség indítványára a vádlott védője írásban tett észrevételében egyetértett azzal, hogy a tényállás 3. pontjában foglalt cselekmény vonatkozásában az eljárás megszüntetése indokolt. A kiszabott büntetés súlyosítására irányuló fellebbezés elutasítását, egyebekben az ítélet tábla ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A harmadfokú nyilvános ülésen a Legfőbb Ügyészség képviselője a módosított másodfellebbezését, míg a védő a Legfőbb Ügyészség indítványára írt írásbeli észrevételét változatlan formában fenntartotta, a vádlott az utolsó szó jogán elmondta, hogy a cselekményeit megbánta, és életvezetésében változás állt be, erre figyelemmel a másodfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A Legfőbb Ügyészség által módosított tartalommal fenntartott másodfellebbezés alapján a harmadfokú eljárás lefolytatására nincs törvényes lehetőség.

A Be. 386. § (1) bekezdés c) pontja szerint a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz, ha a másodfokú bíróság a büntetőjog szabályainak megsértésével az első fokon elítélt vádlottat felmentette, vagy vele szemben a büntetőeljárást megszüntette.

A törvény szerint a fellebbezés joghatályos és érdemben el kell bírálni, ha a fellebbezés szerint a másodfokú bíróság a büntetőjog szabályainak megsértésével hozta meg az ügydöntő határozat fellebbezéssel megtámadható rendelkezéseit és a másodfokú ügydöntő határozat, illetve a felülbírált elsőfokú ügydöntő határozat rendelkezései teljesen ellentétesek: az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségét megállapította, míg a másodfokú bíróság a vádlottat felmentette, és vele szemben a garázdaság szabálysértése miatt az eljárást megszüntette.

Miután a másodfokú bíróság a tényállás 3. pontjában írtaknak megfelelően a bűnösség kérdésében (garázdaság büntette alóli felmentés, garázdaság szabálysértése miatti eljárás megszüntetése) eltérően foglalt állást az elsőfokú bírósághoz képest, a változtatás érdemi, ami a Be. 386. § (1) bekezdése alapján megnyitná a harmadfokú eljárás lehetőségét.

Erre alapot adhatnának a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség által indítványozottak, nevezetesen, hogy a vádlott bűnössége garázdaság büntette helyett felfegyverkezve elkövetett önbíráskodás büntettének megállapítására alkalmas, ezért a büntetés súlyosítása is indokolt.

Ugyanakkor a Legfőbb Ügyészség a vádlott terhére bűnösség megállapítása és súlyosabb büntetés kiszabása érdekében bejelentett fellebbezést módosítva tartotta fenn.

Utalt arra, hogy a garázdaság büntettét **a vádlott** nem valósította meg, azonban az e körben hozott felmentő rendelkezés - és a szabálysértés miatti eljárás megszüntetés - azért téves, mert a cselekmény zaklatás vétségének minősül, amelynek büntethetőségi feltétele a sértett által előterjesztett magánindítvány. Ennek hiányában azonban - mivel annak pótlására a harmadfokú eljárásban nincs lehetőség - a vádlott bűnössége nem állapítható meg.

Mindennek megfelelően a másodfokú ítélet részbeni hatályon kívül helyezését és az eljárás részbeni megszüntetését indítványozta.

A törvényben kizárt a fellebbezés, ha olyan fellebbezési okra hivatkozik, amely miatt a 386. § (1) bekezdése alapján a határozat nem támadható.

Márpedig a garázdaság büntette alóli felmentő és a szabálysértés miatt az eljárást megszüntető rendelkezést támadva a módosított fellebbezés - maga is felhívva a magánindítvány, mint

büntethetőségi akadály meglétét - valójában nem a vádlott terhére az e vádpontban a bűnösség megállapítását, hanem ténylegesen változatlan bűnösségi kör mellett csupán a büntetés súlyosítását célozza. Ez okból azonban másodfellebbezés előterjesztésére nincs törvényes lehetőség.

A Kúria, mint harmadfokú bíróság ezért a törvényben kizárt fellebbezést a Be. 390. § (2) bekezdés és a 392. § (2) bekezdés alapján - nyilvános ülésen - elutasította.

A harmadfokú eljárásban a kirendelt védő eljárásával kapcsolatban felmerült bűnügyi költséget, mivel az ügyészi másodfellebbezés alapján a bűnösség megállapítására nem került sor, a Be. 338. § (2) bekezdése alapján az állam viseli.

Budapest, 2015. szeptember 29.

Dr. Csere Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s.k.  
előadó bíró, Dr.Csák Zsolt s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék 17.B.1735/2013/37. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 5.Bf.291/2014/16. számú ítéletében írt változtatással a Kúria Bhar.I.1047/2015/5. számú végzése folytán 2015. év szeptember 29. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2015. szeptember 29.

Dr. Csere Katalin s.k.  
a tanács elnöke

A kiadmány hitelélül:

AIné írnök